

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

5. Episcopatum qui fugerint?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

258 Cap. XXII. Quando vana gloria, vel etiam Episc. male appetatur?
rius est, qui cùm præ debilitate ouem humeris suscipere vix po-
test, cum Milone conatur gestare bouem?

IV.

Plat. dial. I.
de legibus.

Agnouerunt hanc regendi alios difficultatem vel ipsi Ethni-
ci. Socrates apud Platonem, miratur eos, qui volentes imperium
fusciunt, cùm nullus probus magistratus sibi, sed subditis co-
rumque commodis intendat seruatque. Quapropter existimat,
probos viros ad magistratus capessendos inuitos adigendos esse
poena, vel præmio proposito. Hodie improbi, vel per adulatio-
nes, vel per pecuniam, vel per alias occultas artes, ne dicam per
Simoniam, grassantur ad magistratum, vt eò profundiùs inde in
barathrum Acherontis cadant, quò altius ambitione ascende-
runt. Vnde fit, vt cùm probi non solùm non ambiant, sed etiam
fugiant hæc splendida, improbi autem omnibus neruis ad ea con-
tendant, tam pauci probi tam multi improbi ad sceptra, aut clau-
ues euhantur. Qui rectè judicat, judicat vel summos vertices es-
se seruos seruorum. Siquidem Antigonus quoque Macedonum rex,
cùm videret filium insolentiùs regere suos: *An ignoras, inquietas,*
fili, regnum nostrum esse splendidam seruitutem? Quam seruitutem
quia experti, multi sponte sceptra ac purpuras deposuerunt. Quo-
rum agmen clausit Carolus V. duxit Augustus, qui teste Suetonio,
non semel cogitasse dicitur de administratione Reipublicæ popu-
lo Romano reddenda. Nec desijt, vt Seneca tradit, quietem sibi
precari, & vacationem à Republica petere.

V.

Sueton. In
Augusto.

Nicephor.
lib. 13. Eccl.
hist. c. 37.

Quod si ita est in magistratu civili, quid erit in magistratu
Ecclesiastico, atque spirituali? Hinc S. Chrysostomus Episcopatu-
m tantopere fugit, vt docet ipse sex libris de sacerdotio. Ad
eundem modum D. Ambrosius, D. Augustinus, D. Gregorius,
D. Fulgentius, D. Thomas, alijque complures mirram fugerunt.
De Nilamone Nicephorus hæc narrat: *Theophilus unà cum Iacinto*
monacho, hiens inueniente, Alexandriam venit. Accidit autem ut Gerar-
appelleret, oppidum circiter quinquaginta stadia à Pelusio stum. Quod
autem ibi tum Episcopus mortui esset, incole & ciues in locum eius Ni-
lamonem legerunt, virum, & propter virtutem percelebrem, monasti-
cag, Philosophia præclarum. Degebat autem ante oppidum parva ca-
sa inclusus, cuius aditus saxis obstruxerat: & quam Episcopalem di-
gnitatem suscipere detrectaveret Theophilus ei, ut à se consecrationem sa-
sciperet.

Cap. XXII. Quando vanagloria, veletiam Episc. male appetatur? 219

sciperet, suasit. Postquam verò eum sepius pernagante non expugnauit: Crass, inquit, si ita placet, ô Pater, quod constitueris facito: me autem hodie res meas agere atque disponere sine. Ubi postridie Theophilus ad eum venit, pro eo atque inter eos conuenerat, & foras aperire iussit, Nilamon, Age verò, inquit, Deo primum precationem offeramus. Approbauit hoc Theophilus, & orationem peregit. Nilamon autem inter precandum vitam finiit: idz, tum Theophilus, & qui cum eo foris stabant, ignorabant. Atque ubi plurima diei pars praterit, & clamore eorum Nilamon non exaudiit, renolutis ab ofcio saxis, mortuum illum repererunt: eumq, sicuti conuenit, cooperatum atque compositum magnifice sepelierunt. Super sepulchro eius cives precatoriam domum condidere, obituq, eius diem ad hoc usque tempus festum lati peragunt. Ita Nilamon mortem oppetiit potius (si quidem mors dicenda est, quam sibi ipsi potius precibus votisq, exoptauit) quam ut Episcopus fieret, indignus se ea dignitate, propter modestiam & submissionem animi esse ratus. Consimile exemplum legitur in vita S. Goaris, qui cùm à Sigeberto Francorum rege in Treuirorum Episcopum postulatus esset, inducias petiit, atque interea Deum impensè orauit, ut nisi esset ex salute sua, Episcopatum à se auerteret. Auditus est, & mox in morbum cadens, ad mortem usque ægrotus, Episcopatum eusit. Hoc pacto si plures orarent, plures Episcopatum, tamquam scopolum, declinarent. Sed qui amat periculum, in illo peribit. Nec Ecclesiast. 3, 17.

dignus est Deo, quisquis eiuscmodi dignitatem præfert Deo, pluris faciens suum, quam capitis sui honorem; instar eorum, qui halicacabo vruntur, quamquam enim dentibus firmandis proficit, siei succo colluantur; periculum tamen est, ne, si diutius id fiat, deliracionem gignat, & plus afferat damni, quammodi, serrans dentes, caput perdens. Si enim sancti ipsi expertos esse fassii sunt, quantum obstat virtutibus, officijs grandibus occupari, quid continget non sanctis? Seuerus Sulpitius scribit, beatum Martinum dixisse: Maiores sibi virtutem ante Episcopatum fuisse, quam postea: cùm duos antea suscitauerit mortuos, postea solum unum. Hæc Thomas Cantipratensis. Qui ibidem hunc capiti vigesimo epilogum apponit: His narratis, non ambigo, quod bonum opus desiderat, qui Episcopatum desiderat: sed tamen qui non praefesse desiderat, sed professe. Et utinam multi tales! Si ergo confusionem & opprobrium acer-

Ex Sen. Sul-
tinum dixisse: Maiores sibi virtutem ante Episcopatum fuisse, quam
postea: cùm duos antea suscitauerit mortuos, postea solum unum. Hæc
Thomas Cantiprat.

vita S. Mar-

tin. Thom.

Cantiprat.

lib. 2. Apum:

c. 20. §. 3.

Vide infra
cap. 28. §. 3.
& seq.

na pœna effugere volueris, cum Prelatis prouidis & perfectis lassos &
oberrantes prosequere, ne per tuam negligentiam, aut duritiam depere-
ant, vel exemplum.

C A P V T XXIII.

Deum iustè beatos, in celo, gloriâ & honore; in terris autem
gratiâ & iustitiâ coronasse; nec sine magnis caussis homi-
nibus gloria appetitum reliquisse.

I.

Ribus ita constitutis, facile cuiq; est cernere, duplex es-
se honoris atque gloriæ genus. Vnus enim honor ca-
lestis, à solo Deo est; alter vel à Deo solo, vel etiam ab
hominibus in terris exhibetur: ille æternus, iste cum tempore,
fortunâ, vitâ fugiens. Atq; hic rursus vel verus, vel vanus; quo-
rum iste semper illicitè, ille autem aliquando bene, aliquando
contra rectæ rationis normam appetitur. Esse honorem cele-
stem qui à solo Deo hominibus impenditur, beatitudo demonstrat
numquam desitura, quæ quia summè facit excellentes, summi
quoque honoris & gloriæ est fundamentum. Nihil enim maius,
aut honorificentius de homine dici potest, quam eum esse bea-
tum, hoc est, ad finem ultimum perfectionemq; suam peruenisse.
Quamquam enim beatitudo in hoc excellentiæ testimonio non
consistat, quod est in honorante, qui reuerentiam exhibet hono-
rato, adeoq; extra honoratum, cum beatitudo in ipso esse beato
debeat; tamen beatitudinem consequitur honor, & gloria. Ob
quam connexionem, in diuinis litteris, plerumq; cœlestis gloriæ
nomine exprimitur ipsa beatitudo, quæ à nemine, nisi à beatissi-
mo Deo conferri potest. Et utique summè honorat Deus, quem
beatitudine dignum iudicat. De quo honore ait Psalmista: *Mibi
autem nimis honorificati sunt amici tui Deus; nimis confortatus est prin-
cipatus eorum;* ita confortatus, ut eripi illis numquam possit.
Quam iustè Deus Sanctos suos hoc honore coronet, sape etiam in
hac vita sit perspicuum; planè tamen ac plenè, in ultimo Mundi
iudicio, omnibus innotescet. *Itaque nolite ante tempus iudicare,*
quonadusq; veniat Dominus, ait Apostolus, *qui & illuminabit abscon-
dita tenebrarum, & manifestabit consilia cordium:* & tunc laus erit
unicuiq;

Psal. 138. 17.

I. Cor. 4. 5.